

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

Številka: 060-11-7/2018/5
Ljubljana, 10. 9. 2018

PREDLOG

Z A P I S N I K

7. seje Komisije Državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki je bila v petek, 7. septembra 2018, v učilnici 303, 3. nadstropje, Osnovna šola Ludvika Pliberška Maribor, Lackova cesta 4, 2000 Maribor.

Seja se je začela ob 10.30 uri in se zaključila ob 11.50 uri.

Prisotni:

- predsednik: Cvetko Zupančič
- podpredsednik: Branko Tomažič
- člani: Tone Hrovat, Marjan Maučec, Srečko Ocvirk, Ladislav Rožič in Alojz Kovšča (na podlagi 24. člena Poslovnika Državnega sveta je nadomeščala Francija Rokavca) .

Opravičeno odsotni:

- mag. Marija Lah in Franci Rokavec.

Ostali prisotni:

- mag. Tanja Strniša, Hermina Oberstar, Marta Hrustel Majcen in Rok Židanik, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,
- Irena Šinko – Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije.

Predlagani dnevni red:

1. Potrditev zapisnika 6. seje komisije
2. Poročilo o delu in zaključni račun Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije za leto 2017
3. Razno

* * *

Dnevni red je bil soglasno sprejet.

Ad 1)

Komisija je soglasno potrdila zapisnik 6. seje Komisije.

Ad 2)

Komisija je obravnavala Poročilo o delu in zaključnem računu Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije za leto 2018 (v nadaljevanju: poročilo).

Komisija se je **seznanila** s poročilom.

Poročilo je podrobno predstavila in z odgovori na zastavljena vprašanja članov komisije dodatno pojasnila direktorica Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (v nadaljevanju: Sklad) Irena Šinko in državna sekretarka na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Tanja Strniša.

Sklad je v letu 2017 prvič v 24 letih poslovanja zaključil poslovno leto z izgubo v višini 1.485.659 evrov. Tekoče poslovanje Sklada je bilo sicer pozitivno, vendar je zaradi izplačil visokih odškodninskih zahtevkov v denacionalizacijskih postopkih za nezmožnost uporabe nepremičnin, predvsem gozdov, vrnjenih v naravi, skupna bilanca negativna. Komisija se je strinjala s stališčem Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (KGZS), da bi morala Družba Slovenski državni gozdovi d.o.o. (SiDG) prevzeti tudi stroške odškodninskih zahtevkov v denacionalizacijskih postopkih, ne da ti še vedno bremenijo Sklad, kar posredno lahko vpliva tudi na višanje zakupnin kmetijskih zemljišč. Sklad upravlja z okoli 60.000 ha kmetijskih zemljišč, primernimi za kmetijsko obdelavo (okoli 9% vseh kmetijskih zemljišč v Republiki Sloveniji). Z zakupnimi, najemnimi in brezplačnimi pogodbami oddaja večino kmetijskih zemljišč po povprečni zakupnini 136 evrov/ha (tržne zakupnine naj bi bile po mnenju Sklada precej višje, saj dosegajo tudi 350 evrov/ha ali več). Zakupnina je edini stalni dohodek Sklada, je pa bilo v zakup danih površin nekaj manj kot v preteklem letu, ker je bilo odpovedanih nekaj zakupnih pogodb večjega obsega zaradi neplačevanja. Komisija je bila seznanjena z ostrim nasprotovanjem KGZS oddajanju prostih kmetijskih zemljišč v državni lasti z licitiranjem, na katerih se dosega do 2,5-krat višja cena od izklicne. Na KGZS menijo, da bi morali pri večjem povpraševanju po kmetijskih zemljiščih, ki jih Sklad daje v najem, upoštevati tudi druge kriterije, po katerih bi npr. imeli mladi kmetije (mladi prevzemniki kmetij) prednost. Dejstvo je, da cene kmetijskih proizvodov ne prenesejo izlicitirane cene za zakup kmetijskih zemljišč. Z licitiranjem Sklad odda okoli 6 % zemljišč.

Lansko leto je bilo za kmetijsko pridelavo izrazito neugodno, med drugim so se kmetje soočili z dvema naravnima katastrofama - pozebo in sušo. Komisija se je strinja s predlogom KGZS, da se glede na naravne nesreče v letu 2017, ki so prizadele kmetijstvo, najemnina za zakup zemljišč na prizadetih območjih odpiše oziroma ustrezno zmanjša. Odpis zakupnin iz razloga suše namreč še ni urejen (je pa urejeno glede pozebe).

Sklad je lani prodal 44 ha kmetijskih zemljišč in jih odkupil 654 ha. Člani komisije so poudarili pomembnost odkupa zemljišč na obmejnih območjih, pri čemer je treba zakonsko bolj zavarovati nacionalna zemljišča. Razmisliti bi veljalo o prednostni pravici Sklada pri nakupu kmetijskih zemljišč. Izražena je bila bojazen, da Sklad premalo sledi trgu kmetijskih zemljišč, ker se ga izčrpava za druge cilje. Poleg tega državni svetniki menijo, da naj se Sklad bolj osredotoča na aktivno kmetijsko politiko v okviru nacionalne kmetijske politike kot aktivni upravljavec državnih kmetijskih zemljišč. Prav tako bi moral še več pozornosti in sredstev nameniti zemljiškim operacijam, kot so komasacije in agromelioracije, ter izgradnji namakalnih sistemov. Zato bi morali Skladu odvzeti bremena, ki ne sodijo v delokrog upravljanja s kmetijskimi zemljišči, kot so npr. odškodninski zahtevki iz denacionalizacijskih postopkov, in posodobiti obstoječo zakonodajo na tem področju. Ni zanemarljiv podatek, da je Sklad v letu 2017 izpolnil in zaključil zakonsko obveznost za posekan in prodan les na kamionski cesti ter občinam nakazal sredstva za obveznosti, ki so nastale 2016. Kot izpostavlja komisija, je zaradi oddelitve gospodarjenja z gozdovi z letom 2016 nastala bistvena razlika na prihodkovni in dohodkovni strani Sklada.

Kot ugotavlja komisija, se je Sklad v preteklem letu intenzivno ukvarjal z urejanjem evidenc nepremičnin v državni lasti in urejanjem upravljanja stavb, zgrajenih na zemljiščih v upravljanju Sklada, pri čemer področje še ni urejeno v celoti. Komisija meni, da je treba to področje čimprej urediti.

Komisija meni, da je zaskrbljujoča zadnja odločitev Ustavnega sodišča, da bo treba ponovno obravnavati tudi zahtevke, ki so bili pravnomočno že zavrženi in je odločitev v reviziji potrdilo tudi Vrhovno sodišče. To pomeni ponovno odpiranje že zaključenih denacionalizacijskih zahtevkov in v primeru odločitev, da se bo premoženje vračalo v naravi, bo prešlo finančno breme za odločitve upravnih in sodnih organov v preteklosti na Sklad. Prejšnja Vlada je v zvezi s to zadevo že vložila Predlog za sprejem avtentične razlage drugega odstavka 72. člena Zakona o denacionalizaciji, na podlagi katere naj bi se omejila nekontrolirana - nepredvidljiva rast odškodnin iz naslova nezmožnosti uporabe vrnjenega premoženja. Z novim mandatom Državnega zbora je bila zadeva zaključena.

V razpravi so državni svetniki izpostavili vprašanje nadaljnjega razvoja vinogradov na območju Vrtojbensko-Biljenskih gričev, ki s površino 212 ha predstavljajo največji zaokroženi vinogradniški kompleks v Sloveniji. Sklad je namreč Agroindu Vipava d.d. zaradi ne-vzdrževanja trajnih nasadov in neplačevanja zakupnine odpovedal zakupno pogodbo. Komisijo je zanimalo, kdaj bo pripravljen napovedan predlog dolgoročnega načina upravljanja državnih kmetijskih zemljišč na tem območju, katerega cilj bi moral biti ohranitev trajnih nasadov vinske trte in podoba krajine.

Komisija meni, da je treba problematiko kmetijskih zemljišč za potrebe izobraževanja zakonsko urediti. Po veljavni ureditvi lahko Sklad državna kmetijska zemljišča odda v zakup šolam s področja kmetijstva, ki jih uporabljajo za izvajanja izobraževalnega procesa. Šole, ki zakupijo državna kmetijska zemljišča, ne plačujejo zakupnine ali drugih obveznosti pod pogojem, da nosijo vse ostale stroške v zvezi s temi zemljišči. S temi zemljišči pa Sklad še vedno samostojno gospodari, torej odtuji, bremeni s služnostjo, itd., brez sodelovanja šol oziroma njihovih ustanoviteljev. Tak način gospodarjenja lahko privede do tega, da šola mnoga leta vlaga v ohranjanje in izboljševanje zemljišč, ki jih ima v neodplačnem zakupu, nato pa jim Sklad ta zemljišča enostransko odvzame in dodeli nova, ki so lahko tudi slabše kvalitete, bolj oddaljena in podobno. Komisija je podprla pobudo državnega svetnika Toneta Hrovata, da se to področje zakonsko uredi tako, da se definira termin »zemljišča za izobraževalne namene« ter da se zemljišča, ki jih v izobraževalne namene uporabljajo šole iz biotehničnega področja, prenesejo v upravljanje na ministrstvo, pristojno za šolstvo in izobraževanje, oz. da mora Sklad v primeru nameravane odtujitve ali zamenjave kmetijskega zemljišča, ki ga uporabljajo šole, obvezno pridobiti mnenje šole, ki zemljišča uporablja za izvajanja izobraževalnega procesa, ter dovoljenje ministrstva, pristojnega za izobraževanje.

Državni svetniki so na splošno pohvalili delo Sklada.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije Cvetko Zupančič.

Ad 3)

Pod točko razno ni bilo razprave.

Mag. Eva Obreza Modic
sekretarka

Cvetko Zupančič
predsednik